

DE STANDAARD.

Maandag 22 December.

Abonnementsprijs per 3 maanden:
Voor Amsterdam / 2.50. - Buiten Amsterdam, franco / 2.90.
Enkele Nummers 5 Cents aan het Bureau.

BUREAU Warmoesstraat 106, Amsterdam
Directeur-Uitgever J. H. KRUYT.

Advertentiën, van 1 tot 6 regels 90 Cents,
welke regel daarenboven 15 Cent. Aanvragen of vermelding
van liefdegaven 10 Cents per regel.

Dit Nummer bestaat uit TWEE BLADEN.

DE MINDERE MAN.

II. (Slot.)

Aan het feit zelf, dat er een mindere man is, valt, wat men ook woele of morre, niets te veranderen. Het socialisme poogt wel dit feit weg te nemen, maar het kan dit niet.

Ga, om u hiervan te overtuigen, slechts het kantoor binnen, dat door drie firmanten van gelijke jaren en met gelijk kapitaal gedreven wordt; en toch hoeft ge er geen halven dag te vertoeven, om aanstonds te merken, wie van die drie de meerdere en wie van die drie de mindere man is.

Kende het socialisme het toovermiddel, om de ongelijkheid onder de personen op te heffen, dan, we geven dit grif toe, liet zich gelijkheid in de samenleving denken.

Maar nu het socialisme dit toovermiddel noch kent noch vinden kan, zou het hem niet baten, ook al verkreeg het zijn utopie.

Stel toch, het kwam er toe, dat op eenhoop van bezit onmogelijk werd gemaakt door de wet, d. i. rechtens, toch zou het *defacto* terstond terugkeeren.

Of ook, stel meer nog, dat de Staat deze *defacto*-opeenhoop strafbaar stelde, en dus niet enkel zijn bescherming aan het kapitaal onttrok, maar ook het meerder loon, de meerdere winst voor meer en beter arbeid verbod, dan zou men voor de sociale krenking terstond de morele krenking in plaats krijgen, dat de luiheid, de trage en de nietsdoener gelijk werd gesteld met den nijveren, energieken, doortastenden man.

Maar daarmee zou het socialisme dan ook rechtstreeks tot zijn uitbraaksel zijn teruggekeerd.

Thans, zoo wraakt het den bestaanden toestand, teert de lui nietsdoener op zijn schatten en de flinke, nijvere arbeider lijdt gebrek. Dit is, zoo zegt het, krenking van het ingeschapen rechtsgevoel. Inspanning moet gekroond, luiheid dient verfoerd te worden.

En zie, als het nu zijn utopie vond, zou het van tweeën één moeten doen, of ongelijk loon toelaten, of voor allen gelijk loon stellen.

Liet men nu ongelijk loon naar de ongelijkheid van geleverden arbeid toe, dan was na tien jaren tijds de sociale ongelijkheid weer regel geworden, en dus niets gewonnen.

Of wel, stelde men voor allen gelijk loon, dan kreeg men ja uitwendig gelijkheid, maar gepaard met zedelijke krenking, en nogmaals het feit, dat luiheid met ijver, traagheid met energie, nietsdoen met doortastendheid gelijk stonden. Het oude euvel nog eens.

Ja, sterker nog zou de teleurstelling van het socialisme zijn.

Immers dit stelsel zou de luiheid voeden, waar ons tegenwoordig stelsel tenminste nog tot inspanning prikkelt, en het resultaat zou zijn, dat de betergezinden zich half dood werkten, terwijl hun nietsdoende collega's gelijk op met hen deelden. Waar dan nog bijkomt, dat de één met f 10 tweemaal zoo veel uitricht als de ander, zoodat het *defacto* opheffen van de sociale ongelijkheid dan eerst mogelijk zou wezen, als de Staat geheel de huishouding overnam, het systeem der *phalanstères*, om een ieder op straffe voor den Staat te laten werken, en de Staat voor een ieder te laten zorgen; een systeem dat beproefd, maar jammerlijk mislukt is; en dat, wierd het doorgezet, eerst recht goed tot bevoorrechtiging en aanzien des persoons en allerlei inkransel van misbruik zou leiden.

Geen meer afdoend middel zou er dan ook bestaan, om de sociaal-democratie van ongelijk te overtuigen, dan haar eens voor een tiental jaren in een staat van zekeren omvang, b. v. in een land als België of Zwitserland, de handen vrij te laten.

Reeds na zulk een kort tijdsverloop zou men al haar illusien in rook hebben zien opgaan; want of de oude, eerst bestredene ongelijkheid zou toch weer zijn teruggekeerd en weer zou men den minderen man vinden, — of wel, hield men stokstijf door dwang de sociale gelijkheid vol, dan zou er achter dien schoonen schijn een zedelijke krenking en verachtering van het leven openbaar worden, die op ontbinding en verrotting eer dan op bloei van de maatschappij wees.

En of nu onze sociaal-democraten al honderdmaal verklaren, dat ze die vroegere utopieën hebben laten varen, dat ze bezonnener zijn geworden en thans niet meer zoo sterk gespannen eischen stellen, dat doet er niet toe.

De vraag is en blijft toch altoos, wat wilt ge, wat beoogt ge: Een maatschappij waarin op sociaal gebied *wel*, of een maatschappij waarin op sociaal gebied *geen* mindere man bestaat.

Nu zeggen de voorstanders der sociaal-democratie: »Die mindere man op sociaal gebied mag er niet wezen»; en wij zeggen: »Gij kunt hem niet wegnemen, en hoe ook tijdelijk verdreven, hij keert altoos na zeer korte proefneming weer!»

Maar al verklaren we daarom noch te vatten noch te verstaan, wat de sociaal-democratie met haar woelen en haar aspiratie anders dan bittere teleurstelling aan den minderen man zal bereiden, toch ontkennen we geenszins, dat er aanleiding bestond voor haar optreden.

Er geschiedt tegenwoordig onrecht, en onrecht zeer bepaaldelijk aan den minderen man.

Een onrecht, niet daarin bestaande, dat men hem niet meer geeft en meer toebedeelt en hem meer inruimt, want de eisch van *absoluten* onderstand is bij absoluut vrijvoortteeling der geslachten eenvoudig ongerijmd.

Maar hierin steekt het onrecht, dat de Overheid een minderen en meerderen man in de maatschappij vindende, dien minderen man niet tegen de onderdrukking en overheersching van den meerderen man in bescherming neemt.

Als er een meerdere man op straat loopt met vuisten als een Hercules, en er loopt bij hem een mindere man van zwakke lichaamskracht, dan beschermt de Overheid dien minderen man, als de meerdere man hem mishandelt.

Als er een meerdere man in sluwheid is, die een minderen man in geslepenheid oplicht, dan beschermt de Overheid dien minderen door dien meerderen te straffen.

Zoo verleent de Overheid bescherming aan weezen tegenover hun voogden, aan vrouwen tegenover hun mannen, zelfs aan kinderen tegenover ontaarde ouders.

Bijna op elk terrein rekent de Overheid het zich ten plicht, om door het instellen van rechtsregels den minderen man tegen onderdrukking van den meerderen, waar deze misbruik van zijn overmacht maakt, te beschermen.

Alleen, en dat nu is het onrecht waarop we doelden, alleen den minderen man op sociaal terrein laat de Overheid *onbeschermd*.

Op sociaal terrein kan de meerdere man alle misbruik van zijn geldelijk overwicht maken, zulk een feitelijk misbruik, dat hij letterlijk de levensexistentie van den minderen man te na komt, en de Overheid ziet er kalm bij toe en doet niets.

Als een knoeiestig klant bij klaarlichten dag op 's Heeren straten een zwakke vrouw schopte, traptte, knevelde en bont en blauw sloeg, en de Overheid stond er bij en liet het geworpen, zou men denzelfden weersinminboezemenden indruk ontvangen, dien de kenner thans ontvangt van het nietsdoen der Overheid en haar lijdelijk toezien, als de meerdere man op sociaal terrein dat aan dag misbruik van zijn financieel overwicht maakt, om den minderen man dienstbaar te maken aan zijn belang.

En dit nu voelt de sociaal democratie. Van den weersinwekkenden indruk is ze uitdrukking.

En of de conservatistische pers dit nu gelieft te noemen, de »democratische tentenzen van de Standaard», dit deert ons niet.

De mindere man is niet een mindere *mensch*. Dit heeft Jezus ons geleerd, en daar houden we aan vast, en we vergeten den rijken man en den armen Lazarus niet; een vergelijking, die veel democratischer is, dan het slimste wat ooit de Standaard schreef.

De mindere man is niet een mindere *mensch*, en als *mensch* staat hij dus onder de ordening van het recht. Onder de ordening van het recht, om er voor te buigen en zelf geen wilkeur of geweld te plegen; maar ook onder de ordening van het recht, opdat den meerderen belet worde financiële wilkeur of financieel geweld te plegen tegen hem.

Vandaar dat de Standaard steeds gepleit heeft en nog blijft pleiten voor de aanvulling van een leemte in onze wetgeving.

Gelijk de *handel* door de Overheid onder rechtsregels wierd gebracht door een wetboek van koophandel, zoo ook moest de *arbeid* onder rechtsregels komen door een wetboek op den arbeid.

Deze eisch, reeds in 1875 door Dr. Kuiper in de Staten-Generaal uitgesproken, kan niet uitblijven, of de sociale revolutie staat voor de deur.

De mindere man heeft recht op zulk een rechtsregeling, en eerst door den minderen en den meerderen man onder het juk, maar ook onder het schild van zulk een rechtsregeling te brengen, zal men misbruiken te keer gaan, ongerechtigheden voorkomen, ongelijkheden temperen en onderling vertrouwen en tevredenheid doen terugkeeren.

Die rechtsregeling dient en den arbeid, en de organisatie, en de arbeiders, en de beslechting van geschillen op het arbeidsterrein te ordenen.

En is dat eenmaal geschied, dan zal men van zelf gevoelen, dat ook de mindere man, mits georganiseerd, op politiek gebied zijn wenschen en levensnooden moet kunnen openbaren, en zal nog heel anders en vrij wat beter dan door algemeen stemrecht, door een optreden van den arbeid in een kamer van sociale belangen voor de richtige behartiging van wat den minderen man raakt, kunnen gezorgd worden.

Door heel het Woord van God loopt een gouden draad, die altoos bescherming wil voor wat zwak en doof en blind en wees en weduwe en arme en vreemdeling is.

Gods woord is een schild, opgeheven boven het hoofd van al wat minder is in ons menschelijk leven.

Niet voor trots en hoovaardij en onderdrukking, maar altoos voor den minderen man op elk terrein des levens neemt Gods heilig Woord het op.

Bescherming van den minderen man door rechtsregeling is alsoo een eisch, die in naam van dat Woord mag gesteld worden.

En zou men dan ook niet mogen verwachten, dat nu het liberalisme met zijn koud egoïsme achteruit raakt, en warmer politieke groepen, die met het geloof rekenen, aan het woord komen, er meer en beter dan in 1875 een open oor bij de Staten-Generaal zal te vinden zijn voor wie aandringt op bescherming van den minderen man, niet door aalmoezen, maar door regeling van het recht.

We weten wel, niet alles kan op eens.

Er is in den *Augias*-stal der liberalisten zoo veel te zuiveren.

Maar toch, hoe veel er ook te zuiveren is, deze nood spreekt zoo machtig en met zoo luide stem, dat zelfs de schoolstrijd den strijd voor den minderen man niet mag overschaduwen.

Binnenland.

AMSTERDAM, 20 December.

De Minister van Waterstaat, enz. heeft reeds zijn memorie van antwoord ingezonden over het ontwerp, Begroting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1885.

Daarin wordt gezegd, dat hij van oordeel blijft, dat de versterkingen aan de te vernielen rivierovergangen, in den zin als in de Memorie van Toelichting betreffende de vestingbegroting voor 1887 door hem is omschreven, bepaald noodzakelijk zijn. Er zijn echter nog andere werken tot uitvoering der vestingwet even bepaald noodzakelijk, en daaronder zijn sommige van meer belang en dus meer noodzakelijk dan de vorenbedoelde. Aan de uitvoering van die meer noodzakelijke werken moet bij dus den voorrang toekennen, en aangezien hij gemeend heeft de uitgaven voor de voltooiing van het vestingstelsel, in de gegeven omstandigheden, niet hooger te mogen stellen dan bij de onderwerpelijke (oorspronkelijke) begroting is geschied, moeten de werken aan de rivierovergangen nog tijdelijk achterwege blijven. Dat tegen dergelijk uitsstel, voor 1885, geen overwegend bezwaar wordt geacht te bestaan, sluit volstrekt niet uit, dat tot den aanleg van bedoelde werken zal worden overgegaan, zoodra daarvoor geld beschikbaar zal kunnen worden gesteld. Voorts wordt gezegd, dat de nadeelen, die voor het stellen der oorlogsinundaties voortvloeien uit de gedeeltelijke droogmakerijen van plassen beoosten de Vecht, althans ten deele kunnen worden verzonijdigd, door voor het stellen van die inundatiën gebruik te maken van dit nieuw te maken kanaal tusschen den Vaartschen Rijn en Amsterdam.

Deze zaak is alsnog in studie en maakt een punt van overleg uit tusschen de Departementen van Waterstaat enz. en van Oorlog.

De Minister zegt, dat aan het te gelijker tijd een begin maken van eenige forten ten Noorden en eenige forten ten Zuiden van het Noordzee-kanaal geen enkel nadeel verboden is. Omtrent de inundatiën kan hij voorschied nog geen volledige mededeelingen doen, daar de regeling hiervan ook in verband met den aanleg van het kanaal ter verbinding van Amsterdam met de Merwede, in meerdere belangrijke opzichten nog een onderwerp van studie uitmaakt. Ter verdediging van Amsterdam aan de Zuiderzeezijde is de Minister voornemens, als blijkt uit de Memorie van Beantwoording ter zake der vestingbegroting voor het dienstjaar 1882, ook reeds in de bedoeling van zijn ambtsvoorganger lag, voorhanden een tweetal der gunstigst gelegen voormalige batterijen aan die zijde weder te doen opmaken. In toevertrouwen daarna nog de bouw zal noodig zijn van een fort op het Pampus of van eenig ander even kostbaar vast verdedigingsmiddel aan die zijde, zal in groote mate afhangen van hetgeen ter beveiliging der hoofdstad aan die zijde door de Marine zal kunnen gedaan worden. Omtrent een en ander heeft nog bij voortdurende overleg tusschen beide Departementen plaats.

Op alle punten, waar voor de Amsterdamse stelling werken zullen worden aangelegd, zijn deugdelijke grondboringen geschied.

De Minister is niet overtuigd van de noodzakelijkheid, om voor de behoorlijke verdediging van het Hollandsch Diep nieuwe versterkingen van permanenten aard aan te leggen. Voor zooveel de Marine, die tot de verdediging van dat water medewerkt, aanvallen van vijandelijke torpedobooten mocht hebben te duchten, zal zij zich daartegen hebben te vrijwaren op gelijke wijze, als in de menigvuldige andere omstandigheden, waarin zij voor dat doel niet op de hulp van permanente landsversterkingen kan rekenen.

Uit de school geklapt.

Het *Handelsblad* bevat het volgende opmerkelijk schrijven, aan haar redactie gericht onder het opschrift:

BURGERPLIGT.

Aan de Redactie!

Vergun mij, mijne heeren, een kleine maar geenszins ongewichtige aanvulling te voegen bij uw verslag over de vergadering van »Burgerpligt» betreffende de oprichting eener liberale Unie.

De heer Van Nierop is begonnen met te zeggen dat: »de liberale partij zich in de laatste jaren meer en meer als vereenzelvigd heeft met het enkele vraagstuk der neutrale school, terwijl er toch zoo vele andere belangen van vrijhandel of bescherming, belastingheffing, enz. te behartigen vielen.»

Na deze aanvulling verzoek ik u beleefd ook dit nog te willen opnemen.

De agreste bewoordingen van art. I. der voorgestelde grondbepalingen, noopten mij die vergadering te bezoeken, omdat ik het mijn burgerplicht achtte, zoo onbekwaam ik ben om mijne meening in een behoorlijke rede te uiten, althans toch protest aan te teekenen.

Weldra ontstaande kritiek van meer bespraakter zijde maakte het overbodig. Als de derde, en ik wil gaarne erkennen de minste der drie enkelen, niet ter hogeschool gepromoveerden, die een woord in 't midden brachten, bepaalde ik mij tot de beaming der hierboven aangehaalde woorden en meening des heeren Van Nierop.

Maar is mijne tong onwillig, met de pen mag ik niet nalaten als liberaal, maar niet het minst als koopman, van hoe onbeteekenenden rang ook, met nadruk te wijzen op de zeer juiste op- en aanmerking van den heer Van Nierop, dat, in andere woorden, de liberale partij schier niets anders schijnt te doen te hebben dan te schermen voor en met het neutrale onderwys. Ik wensch verder te protesteeren, en om de eigen woorden te bezigen van den voorzitter opzichthens den heer Keuchenius, »te protesteeren met al de kracht die in mij is,» tegen het eindeloos, wat ik noem, drijven en politiek tinnegieten van het tegenwoordig bestuur van »Burgerpligt.»

Dat Bestuur riep de kiesvereniging op ten strijde.

Mij lust geen strijd alvorens onze welbezette veste van geloofsvrijheid wordt besprongen!

Ik wensch te constateeren, dat het strijd-lustige handjevol waarin de tengels van »Burgerpligt's» bestuur berust, zich sedert jaren vermeit in een overdreven gehaspel om, over en voor de eindeloze schoolquaestie, terwijl *deliberante Senatu Saguntum* verloren gaat! En dat *Saguntum* is de handel, nijverheid en landbouw, de driedelige bron van de welvaart onzes vaderlands.

Tot hoe lang nog zullen »Burgerpligt» en andere politieke kiesverenigingen, die zich aan hetzelfde euvel schuldig maken, het geduld van het niet-gepromoveerde deel onzes volks op de proef stellen?

Zijn de rampen, die land en koloniën troffen en nog bedreigen, niet van ontzag-gelijk grooter gewicht dan de eenwige schoolquaestie? Zal in het steeds aangroei-end tekort in 's lands schatkist worden voorzien door bezuiniging en directe belastingen of door accijzen op den handel om ook andere artikelen dan de suiker op onze markt, in onze nijverheid, bij onzen landbouw af te maken?

Maar steeds begint het credo van »Burgerpligt» met »ik geloof in het neutrale onderwijs» en al de rest is »aardsche nietigheid». Zoo droomt het voort, verbittert anderenkenden, wekt strijdust op, verveemt voor en na de beste kern der burgerij en vergeet, dat er zonder *corpus sanum* geen *mens sana* mogelijk is!

Ik kan van u, mijne heeren der redactie, geene grootere ruimte vergen. Het veld, dat open voor mij ligt, is onmetelijk als de Oeraan. Ik heb mijn protest uitgebracht als één van de duizenden, die ik durf beweren, dat in mijne meening deelen, en deed het uit *burgerplicht*.

J. H. W. LAARMAN.

Amsterdam, 18 Dec. 1884.

Van zijn vrienden moet men 't hebben. Aan die »eindeloze schoolquaestie» die »eenige schoolquaestie» eet het liberalisme zich dood. Met zijn credo voorop sticht »Burgerpligt» verbittering en strijd. 't Is een goed liberalist, die 't zegt.

Zou men 't nu geloven?

Naar aanleiding der interpellatie van den heer Bahlmann in de Tweede Kamer over de voorziening in het gebrek aan werk, heeft het centraal bestuur van het *Alg. Ned. Werkliedenverbond* een adres aan de Kamer gericht, waarin wordt verzocht:

a. bij de Regeering aan te dringen op gepaste bespoediging van de uitvoering der voorgenomen werken, waarmede samenhangt bespoediging uwerzijds der behandeling van de verschillende Begrotingen of Kredietwetten, waarin di- werken voorkomen;

b. bij de hoofden der departementen er op aan te dringen, om:

1. de mededinging naar die werken voor de Nederlandsche industrieën gemakkelijk te maken door het niet stellen van te korte termijnen van oplevering en niet te lange termijnen van betaling;

2. zoo niet uitsluitend de Nederlandsche industrieën tot mededinging kunnen worden toegelaten, dan toch aan hen de voorkeur van uitvoering te schenken, wann'er het bedrag hunner inschrijving niet beduidend hooger is, en zij voldoende waarborgen voor goede aflevering van het werk bieden.

(Zie vervolg Binnenland in het Tweede Blad).

ADVERTENTIE.

f 200.

Bovenstaande som, wordt voor een nader te bepalen tijd, ter leen gevraagd door een Weduwe, met een vast jaarlijksch inkomen van onroerende goederen. Brieven franco, onder lett. N. E., aan het Bureau van dit Blad. (10870)

W. J. RUYS,

voorheen A. SCHIPPERS te Naarden, levert WOOD- en VRUCHTBOOMEN, Heesters, Conifères, Rosen, Bollen, Zaden en alles wat tot het vak behoort. (8571)

PHOTOGRAFIE.

Speciale Inrichting voor Vergrootingen.

Door H. HELDER te Middelburg, worden bestaande Portretten, hoe verbleekt ook van kleur, tegen matigen prijs krachtig opgewerkt en in alle vormen vergroot. Op verzoek wordt van het gecopieerde eerst de proef toegezonden. (7792)

De MACHINE-FABRIEK

VAN
GEBR. LEDEBOER, te Borne,
levert zeer solide
Machines, Ketels en Drijfwerken

HOEKZEMA & SWITTERS,

Steenfabrikanten te Groningen, bevelen zich aan voor de levering van puik roode Gevelsteen en Profielsteen; bekroond op de Wereldtentoonstelling te Amsterdam. (8624)

SPAARBANK

voor de Stad Amsterdam.

Het Bestuur der Spaarbank voor de Stad Amsterdam maakt bekend, dat de zittingen worden gehouden

TOT INBRENG:

In het HOOFDBUREAU, Singel bij de Vijzelstraat, op Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag 's morgens van 10½ tot 12½ uur en 's avonds van 6½ tot 8½ uur.

In het KONING WILLEMSHUIS en ZEEMANSHUIS, op Dinsdag, 's avonds van 6½ tot 8½ uur.

In de OPENBARE LAGERE SCHOOL 1ste klasse, No. 28, Wetering-Schans, op Woensdag, 's avonds van 6½ tot 8½ uur

TOT UITBETALING:

In het HOOFDBUREAU, Dinsdag en Donderdag, 's morgens van 10½ tot 12½ uur en 's avonds van 6½ tot 8½ uur.

Namens het Bestuur:
J. P. PORTIELJE, Voorzitter.
E. J. EVERWILJN LANGE, Secretaris.
Amsterdam, Dec. 1884. (10935)

JACOB VAN COEVERDEN,

KALVEERSTRAAT 96.

Articles de Paris et de Vienne.

Bloemtafels, Musiekkasten, Albast- en Marmer Kannen, Kollommen, Sigarenkasten en Sigarenmeubeltjes, Reisbenodigdheden, Portret-Albums etc. ECHT GRANAAT en ECHT GILT. (9144)

AMERIKAANSCH ORGELS.

ENORM VERBETERD

Nieuwe uitvindingen (Qualifying-tubes), houten buizen in verbinding met de tongen; (Reverberating Chambers) weerklinkende cellen en (Square Soundingboard) in vakken afgedeelde klankborden. In de onderdeelen zoo fijn afgewerkt als een horloge; 1ste kwaliteit massief Amerik. Notenhout. Op alle Wereldtentoonstellingen bekroond boven alle anderen, waarvan bewijzen voorhanden. Vraag den Geïllustreerden Prijs-Catalogus aan de Generaal Agenten

SCHOLS & POS, Damrak 23, Amsterdam.

5 Octaafs, volalagen kast, massief Amerikaansch Notenhout met topstuk enz. van f 85.— af. (10353)

2

KEURIGE BOEKWERKEN.

1. Een Kerstboom voor Groote en Kleine Kinderen, door J. J. L. TEN KATE, met 16 fraaie Engelse Platen. Inhoud: Advent voor de kleine kinderen. Advent voor de groote kinderen. Kerstmis. December. Uit den mond der kinderen. Neen! vader, treur niet meer. Op het feest een extra kapper. Hier binnen. Daar buiten. Waar blijft vader? In de kerk. Kerstlied. In de kamer. Kerstlied. Voor de ouders. De kleine fiedelman. Onder den tak van den Kerstboom. Bevroren. Kerstmis is een blijde dag. Als in den slaap gegeven. Oudejaars-middernacht. Toegift. Drie plaatsen. Nieuwejaars-morg-n.

Dit keurige groot kwarto Plaatwerk, gebonden in cartonnen band, voor slechts 95 Cents in plaats van f 1.80.

2. Onze Geloofsbelijdenis, met Verhalen toegelicht door E. GERDES. De schrijver zegt in zijne Voorrede:

»Een der meest gezegende middelen om met vrucht te arbeiden op het gebied der Inwendige Zending, is ongetwijfeld de verspreiding van Christelijke lectuur, die overal kan komen, waar de mensch verhinderd wordt, of zich verhinderd waant die openbare prediking te bezoeken. Vooral is zulke lectuur heilzaam, die in den vorm van een boek, verhalen uit het leven der menschen kinderen bevat, verhalen die aantoonen wat God gedaan heeft tot behoudenis van zondaren, en welk een vrede en zaligheid de mensch geniet, die naar de Heeren roepstem luistert, een roepstem die ook spreekt uit voorbeeld en geschiedenis.»

Een keurig fonkelnieuw pas in 1882 verschenen werk, bevattende meer dan 150 Verhalen van den gevierden schrijver, een zwaar boek, circa 400 pagina's dik en zeer netjes ingebonden in cartonnen band, voor slechts 95 Cents in plaats van f 2.90.

Deze beide keurige werken zijn elk afzonderlijk te bekomen voor 95 Cents, wie ze evenwel bij elkander neemt betaalt slechts f 1.40, alles franco thuis door geheel het land op ontvangst van Postwissel. (10845)

GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht 28, Amsterdam.

C. J. BOELE & ZON, Sigarenfabrikanten.

Verkoophuizen:

Amsterdam,

VIJGENDAM.

Telefoon-Nummer 495.

Amsterdam,

REMBRANDTPLEIN.

Telefoon-Nummer 333

Rotterdam,

WIJDE MARKTSTEEG.

Telefoon-Nummer 275.

Den Haag,

SPIJSTRAAT.

Telefoon Nummer 117.

Leiden,

BREDESTRAAT.

Utrecht,

CHOORSTRAAT.

Telefoon-Nummer 141.

Groningen,

TUSSCHEN DEMARKTEN.

Telefoon-Nummer 14.

Kampen,

OUDESTRAAT.

Depôts:

Schagen,

bij W. ROGGEVEEN Ds.

Purmerend,

bij H. V. VAN HALM.

Breda,

bij F. DE KONING.

Den Bosch,

bij C. VAN WORDRAGEN.

Helder,

bij A. B. WEBER.

Koog a/d. Zaan,

bij J. KOPPER.

Almelo,

bij L. A. HUBSCHER.

Dordrecht,

bij J. H. J. DE ZOETE.

Amsterdam,

bij W. R. MEIJER,

Nieuwe Heerengracht.

Tilburg,

bij F. DE KONING.

Batavia,

bij G. W. VERSTEEG.

Samarang,

bij VAN BEMMEL & Co.

FANFARRIAS 4 Cent.

NORDENSKJOLD 2½ Cent.

KINDERBOEKEN

VAN

JOHANNA SPYRI.

Allen met 2 Plaatjes, in Geïllustr. Omslag, à f 1.50, keurig gebonden f 1.90.

Grietjes Kinderen.
Uit Zwitserland.
Kleine Verhalen.

Moeders Lied en Peppino.
De kleine Heidi.
Nergens t'huis.

Van deze werkjes zegt de kritiek o.s.:

Op een zeer eenvoudigen achtergrond heeft Mevrouw SPYRI een geheel ree's van uitstekende en fijn genuanceerde typen weten te schilderen. Zij kent grondig de wereld der kindheid, vrolijk, dertel, beweeglijk, tegelijk beminlijk en ernstig; zij vertoont beide zijden van de medaille: de deugden, de kleine zonden en het daarop volgend berouw, de wrok, die een uur en de vriendschap, die een dag duurt. Zij heeft de gave, boeiende, meeslepende verhalen te schrijven; hare landschappen zijn geteekend met groote trekker, vol licht en kleur. Indien zij de kinderen bemint en hen goed en braaf wenscht te maken, preekt zij toch nooit; zij schep't, zij componeert, zij vertelt als dichter en als kunstenaar. Daarom sullen hare werken blijven. (10833)

Uitgaven van J. RINKES Jr., te Arnhem.

WIJNEN,

in alle soorten. Prijscuranten op franco aanvraag bij S. B. JELLEMA, Offingawier bij Sneek.

Puik Jenevergist

dagelijks verscht te bekomen uit de Fabrieken van P. v. d. VELDEN C., Lange Nieuwstraat te Schiedam. (9078)

Wegens opheffing van de Fabriek.

49 stuks voor slechts f 10.50.

BRITANNIA-ZILVER
EETSERVIES,
MET FABRIEKSMERK.

Onontbeerlijk voor elk huisgezin!

HOORT, ZIET en OORDZEL!

Een echt Engelsch onlijbaar, gepatenteerd Eet- en Dessert-Servies, uit solid, zwaar, massief Britannia-Zilver, dat van echt zilver bijna niet te onderscheiden is, en voor het wit blijven waarvan, zelfs na 10-jarig gebruik, ik, op aanvraag, schriftelijk garantie geef.

Dit Servies kostte vroeger f 40 en wordt nu tegen den geringen prijs der werkelijke waarde geleverd.

6 Tafelmessen met voort. staaklingen.
6 Echt Engelsch Brit. zilveren Vorken (uit één stuk).

6 Massief Engelsch Brit. zilveren Eetlepels.
12 Engelsch Brit. zilveren Koffielepels.

1 Zwaar Engelsch Brit. zilver. Soeplepel.
1 Massief Eng. Brit. zilver. Roomschep.
3 Massief Eng. Brit. zilver. Dessertlepels.

3 Echt Engelsch Brit. zilver. Dessertvorken.
3 stuks schoone massieve Eierdopjes.
1 voort. Paper- of Suikerbus.

3 stuks zeer geïllustreerde Presenteerblaadjes
1 Theezesje van de fijnste soort.
2 Prachtige Salontafelkandelaars.

1 smakvol Bronzkoffie met Indisch en Chineesch graveersel.

49 stuks, zegge 49 stuks, tegen inzending van het bedrag of tegen Rembours van f 10.50, met inbegrip van frankering en verpakking.

WAARSCHUWING! Britannia-Zilver is slechts dan als echt aan te nemen, wanneer het van bovenstaand waarmerk voorzien is. Alle van andere firma's geannonceerde Britannia-Zilveren voorwerpen zijn waarde-looze namaaksele.

Tot bewijs dat mijne annonce op

GEENE ZWANDELARIJ

berust, verbind ik mij hiermede openbaar, als de artikelen niet bevallen, te zonder bezwaar terug te nemen, vandaar dat elke bestelling zonder risico is.

Wie bijgevoeg goede en solide artikelen wil ontvangen, wende zich slechts, zoolang de voorraad strekt, met vertrouwen tot

RABINOVICS,

Hoofdepôt der Eng.-Brit.-Zilver Fabriek, WEENEN H. Schiffmantsgasse 20.

POETSPOEDEER voor bovenstaand Servies is bij mij verkrijgbaar, per Doos af 20 Cents. (10193)

HORLOGIEN, PENDULES,

GROS. — DETAIL.

Nieuwendijk 116/118, Amsterdam.

J. P. KLUJSKENS.

Prima Kwaliteit

LEIDSCH KAAZ,

bij GEBR. DEN HOUTER,

(10021)

KAASHANDELAARS,

LEIDEN

Koffie 4 Ons 22½ Cents.

De Gezondheidskoffie van Doctor ARTHUR LUTZE, verdient allezins de aanbeveling die Professor JAHR er aan schenkt. Bij scheikundig onderzoek is zij gebleken uit zuivere bestanddeelen bereid te zijn; vrij van cichorei, eikelen of andere schadelijke stoffen, is aangenaam van smaak en zonder prikkelende werking.

Zij is het beste geschikt de Java-Koffie te vervangen, en verandert ook den smaak van deze niet, wanneer zij daarmede vermengd wordt.

Verkrijgbaar in pakjes van 4 Ons à 22½ Cents, bij J. H. M. STEPHAN, Mauritsstraat No. 29, te Rotterdam.

Verzendingen niet minder dan 5 pak, gelijk 2 Kilo. (7575)

Goedkope Volksuitgave der beroemde Boekjes van

GUSTAV KIRITZ,

Boer en Edelman.

De Overburen.

Het Draaiorgel en de Vlool.

De kleine Trompetter.

Elk ingen. f 0.60, geb. f 0.90.

Uitg. van W. J. THIEME & Cie., Zutphen.

Een mooie Christelijke Scheurkalender 1885.

Voor 35 Cent franco thuis.

De Scheurkalender voor Oud en Jong, bewerkt door den heer H. KARSEN, bevat voor iederen dag een bijbeltekst met korte verklaring, Verhalen uit de Kerkelijke, Bijbelsche en Zending-geschiedenis, Vertellingen, Versjes en Spreuken. Feestliederen, complete Zondag-schoolrooster en 24 Prijsvragen om vijftientwintig keurig gebonden boekwerken. Het schild is in vijf kleuren gedrukt en stelt voor 1 KONINGEN 17: 6. Het blok is zoo groot als een klein 80 boekje en bevat 730 pag. druks.

Voor hen, die dezen Kalender in grooten getale willen verspreiden, lever ik 10 Ex. voor f 3.—, 25 Ex. f 7.—, 50 Ex. f 13.—, 100 Ex. f 25.—, 200 Ex. f 48.—, 300 Ex. f 69.—.

Deze Kalender wordt door tal van H. Predikanten en Onderwijzers van Zondagsscholen telken jare met de grootste instemming gelezen.

Men zende s. v. p. spoedig een postwissel aan den uitgever C. MISSET, Doetinchem. (10865)

Bij H. C. VOORHOEVE Jzn., te s-Gravenhage, is verschenen:

DE BLIJDE BOODSCHAP,

Almanak voor 1885.

Prijs 10 Cent; 50 Ex. f 4.50; 100 Ex. f 7.50.

Deze WAND-ALMANAK is versierd met vijf prachtige platen uit de Bijbelsche geschiedenis, en bevat, behalve een tekst voor elken dag, vier teksten met groote letters gedrukt. Uitnuttend geschikt ter uitdeeling op Zondagsscholen. (9136)

Christelijke lectuur voor de Winteravonden.

De ondergeteekende is in het bezit gekomen van een partijje uitstekende Christelijke boeken, die hij tot beneden de helft van de prijzen door dezen aanbiedt. Wie het geheele stel bij elkaar neemt, voorziet zich van een sortering, waarin elk lid van het gezin iets van zijn gading vindt. Jongelings- en Jongedochtersverenigingen worden voor hunne Bibliotheken bijzonder op dit aanbod attent gemaakt.

De aangeboden werken zijn:

1. Gedachten der Eeuwigheid, door Dr. J. A. BENGEL, prijs f 1.40, thans . . . f 0.60
2. Christelijk Gedenboek, Overdenkingen voor iederen dag des jaars, uit de werken van ERSKINE, NEWTON, AUGUSTINUS, SHEPPARD e. a., verzameld door C. C. CALLENBACH, groot octavo, 440 bladz., prijs f 1.50, thans 0.90
3. De familie Copsley en hare spreekwoorden, een verhaal naar 't Engelsch, prijs f 1.25, thans 0.60
4. 's Levens Kronkelwegen, ware verhalen uit de Zending in de Londensche achterbuurten, door H. FERGUSON, met een Voorrede van Da. C. H. SPURGEON, en eene Plaat, f 1.50, thans 0.60
5. Een strenge Leerschool, of het vijfde gebod. Een verhaal door N. FRIES, prijs f 0.60, thans 0.80
6. De Vinger Gods. Zeven ware verhalen, door W. O. VON HORN, 180 bladz., prijs f 1.40, thans 0.80
7. De Zegepraal der vrijheid, of Amsterdam voor drie eeuwen, door A. J. HOOGENBIJK. Met een uitslaande plaat in kleurenruk, prijs f 1.25, thans . . . 0.65
8. Spreuken voor de Kenken, door J. DE LIEPDE, prijs f 0.40, thans 0.20
9. Stichtelijke Rijmen, door Isaac WATTS, thans slechts 0.25
10. Onder Kruis en Lijden. Woorden van vertroosting verzameld uit de werken van MONOD, VINET, THOULOUX e. a., prijs f 1.—, thans 0.60

f 5.50

Wie voor een bedrag van f 2.50 uitzoekt, ontvangt bovendien gratis een exemplaar van „Twee Jongens uit het Volk“, een verhaal door W. JONKER JR., met eene plaat, prijs tot heden 40 Ct. en wie het geheele stel van 10 voortreffelijke, geheel nieuwe, onopengesneden boeken bij elkaar neemt, betaalt slechts f 5.25, en ontvangt daarbij geheel kosteloos als Gratis-premie een exemplaar van de

Kerkgeschiedenis van Nederland, tot op den tijd der Hervorming.

door H. KARSEN,

welk werk tot heden 90 Ct. kostte, en nimmer tot lagere prijs verkocht is.

Van de meeste dezer boeken is slechts een geringe voorraad. Men drale dus niet tot de beste er uit zijn, maar zende een postwissel, waarop vermeld staat »WINTER-PAKKET“, met aangeifte der verlangde Nummers, dan is opgeven der titels niet noodig. Alles wordt franco geleverd door

(9767)

H. BULENS te Winterswijk.

WAT'S DAT???

Werken van v. CALCAR, GALLE, LOVELING, v. REES, v. WESTRHEENE, FRANK en BOSBOOM—TOUSSAINT, worden die nu ook al voor een spotprijs opgeruimd?

Voor f 7.50, in plaats van f 25.

Zeven Werken van Neerland's beroemste Schrijfsters, zeven fonkelnieuwe Prachtwerken, die anders f 25 kosten, thans voor slechts f 7.50.

No. 1. Mevr. v. Calcar. Meester Blijven. 1 Deel in Prachtband.

No. 2. Fr. Gallé. Twee Vreemdelingen. 1 Deel in Prachtband.

No. 3. Vrh. Loveling. Novellen. 1 Deel in Prachtband.

No. 4. Cath. F. v. Rees. Schijn en Wezen. 1 Deel in Prachtband.

No. 5. Mevr. v. Westreene. Philips Eerzucht. 1 Deel in Prachtband.

No. 6. M. C. Frank. Bijna Verloren. 1 Deel in Prachtband.

No. 7. Mevr. Bosboom-Toussaint. Majoor Franza. 1 Deel in Prachtband.

Onmogelijk kan men degelijk, frasier of goedkooper bedenken, 't is een blijvend sieraad in de Boekenkast, deze zeven overheerlijke Werken, van deze zeven begaafde schrijfsters, gebonden in zeven fraaie banden, fonkelnieuw en compleet, wel, 't is een genot om zoo'n stel boeken in eigendom te hebben.

Tal'm nu niet met te bestellen, ik lever dit nooit en nimmer weder voorkomend koopje af, zoolang de voorraad nog strekt, aan den winkel contant voor slechts f 7.50. Naar buiten de stad zorgvuldig verpakt en franco thuis, op ontvangst van Postwissel, waarbij staat Zeven fraaie Werken. (11009)

D. BOLLE, Bazaar van Goedkope Boeken, Hang b/d. Vischmarkt te Rotterdam.

LOUISA M. ALCOTT.

Fijne Handschoenen.
Onder Moedervieugels.
Op eigen Wieken.
Rozeknop.
Silvia en hare Luimen.
Elk ing. f 1.90, in prachtb. f 2.50.
Uitg. van W. J. THIEME & Cie., Zutphen.

Dagelijksch Manna.

No. 1. Het allerkeurigste boek van G. D. KRUMMACHER, Dagelijksch Manna voor reizigers door de Westij, vert. door E. J. HASEBROEK, met voorb. van J. P. HASEBROEK, 2e druk. Prijs f 1.90 en voor slechts f 1.25.

No. 2. De Zaaier, Bijbelsche Scheurkalender voor 1885, bewerkt door H. KARSEN. Deze Scheurkalender op zeer fraai toepasselijk Schild, bevat voor elk dag een Bijbeltekst; de achterbladzijde verschildende verhalen uit de Kerkelijke, Bijbelsche en Zendingsgeschiedenis enz. enz., benevens 24 Prijsraadsels enz. enz.

No. 3. Bloemen van Bijbelschen grond, met een voorbericht van wijlen Prof. J. J. VAN OOSTERZEE.

No. 4. Feestliederen, door Mr. ISAAC DA COSTA, keur van gedichten.

Al het hier genoemde wordt afgeleverd voor slechts f 1.25. 't Is een fraai pakket, het Dagboek van Krummacher is alleen reeds meer dan 25 Stuijvers waard, dat besef ieder wel, en nu krijgt men er De Zaaier, De Bloemen en De Feestliederen altijd nog bij.

Met profiteer er het is uitverkocht, voor buiten de stad Franco thuis op ontvangst Postwissel van slechts f 1.25, waarbij staat Pakket Krummacher.

Bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkope Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. (10724)

UITGAVEN VAN A. W. SIJTHOFF, te Leiden.

De Bijbel, naar de beste uitgave van KEUR en in de tegenwoordige spelling, op nieuw uitgegeven, onder toezicht van den Welw. Heer J. H. DONNER. Compleet in 50 af. Prijs per af. 18 cts., met gekleurde platen 25 cts. Prachtuitgave op swaar papier per af. 30 cts., met de platen 40 cts.

Het boek der Psalmen, nevens de Gezangen, bij de Geref. Kerk van Nederland in gebruik. Compleet in 8 af. Prijs per af. 25 cts.

Van den Bijbel en de Psalmen werden in korten tijd reeds meer dan 30,000 ex. verkocht.

Flavius Josephus, naar het oorspronkelijk Grieksch overzien, op zeer vele plaatsen verbeterd door SIGEBERT HAVERKAMP en naar het tegenwoordige spraakgebruik uitgegeven onder toezicht van Dr. J. A. GERTH VAN WIJK. Opgeleverd met kunstplaten naar JAN en KASPER LUIKEN. De Historie der Joden, 20 af. a 25 cts. De Historie van de Oorlogen der Joden enz. Compleet in 12 a 13 af. a 25 cts.

Geschiedenis van het Protestantisme naar J. A. WILHELM door Dr. J. A. GERTH VAN WIJK. Dit belangrijke werk, dat in Engeland bij duizenden verkocht werd, zal hier worden uitgegeven in 4° formaat en Compleet zijn in 25 af. elk van 4 vel druks. Ongeveer 160 platen, tusschen den tekst geplaatst, zullen de waarde van het boek verhoogen. De prijs is 30 cts. per af.

Gewijde Poëzie door J. J. L. TEN KATE. 2 din. gebonden. Prijs f 10.—

Milton's Verloren Paradijs door Dr. J. J. L. TEN KATE. In prachtband, verguld op snee f 8.—, ingew. linnen band f 1.90.

Hetzelfde in roy. 4° form. met 21 platen van GUSTAVE DORÉ, in prachtband f 10.—

J. J. L. TEN KATE, Voor huis en hart. Nieuwe Gedichten, geb. f 1.90.

J. J. L. TEN KATE. Poëzie, dl. I. — Lier en Harp, dl. II. — Bladeren en Bloemen, dl. III. — Voor hart, huis en leven, dl. IV. — Uit den vreemde, dl. V. — Overgeplant, dl. VI. — Prijs per deel geb. f 2.25.

De dichtwerken van Prof. N. BEETS. Gr. editie, 4 din. geb. Prijs f 24.— Prof. N. BEETS. Gedichten, 8 din. Geb. Volleditie. Prijs f 7.50.

Najaarsbladen. Ing. Prijs f 4.20.

Nog eens Najaarsbladen. Ing. f 5.60 en geb. f 6.50. Bloemlezing. Ing. 0.60, geb. f 0.75.

Beets' Scheurkalender 1885. f 1.25. TER HAAR. Gewijde Poëzie. Gebonden en verguld op snee. Prijs f 2.25.

Lyrische Poëzie. Gebonden en verguld op snee. Prijs f 2.25. Zangen des tijds. Gebonden en verguld op snee. Prijs f 2.25.

E. GERDES. Jan van Diemen. De verloren Schuldtekentenis. De Kanten Zakdoek. Prijs per deel ing. f 0.90 en geb. f 1.20.

E. GERDES. Erix en Fella. Willem van Arkel. De strijd om een kroon. Het gouden Oorijzer der Friezen. De zwarte Wolf. De Valkenier van den Vogelensang. Prijs per deel f 0.45.

E. GERDES. Zondagsvertellingen. De Nachtwacht. Willem en Jan. Ver van huis. De Schoorsteenveger. De Jongens en de Bok. Het mooie Boek. De stormachtige nacht. Het Sijje. De dubbele Verrassing. Nero uit den brand. Paul en Hendrik. De twee Verjaringsgeschenken. Het Duifje. Wouda of het gevonden kind. De boze Tante. Het verhoorde Gebed. Prijs per stuk f 0.10.

Kerstfeest-Nieuwjaar.

H.H. Bestuurders van Bijzondere- en Zondagsscholen, Armbesturen enz. worden aandachtig gemaakt op de verspreiding of gratis uitdeeling van de Geillustreerde Nieuwe Christelijke Scheurkalender, Redactie Dr. VERHOEFF en GERDES. Nog een betrekkelijk klein getal ligt voor genoemd doel ter beschikking, tegen geringen prijs. — Directe aanvraag.

De Uitgevers H. DE HOOGH & Co.

Belangrijk in prijs verminderde Werken. GESCHIKT VOOR CADEAU.

Alles wordt fonkelnieuw afgeleverd.

ANNIE LUCAS. Wensel's Erfenis, of getrouw tot in den dood. Een verhaal uit Boheme in de Vijftiende eeuw. Prijs f 1.40 in plaats van f 2.20. Gebonden f 1.80 in plaats van f 2.75.

ANNIE LUCAS. Leonie, of licht uit duisternis. — Binnen Ijzeren muren. Twee verhalen uit den Fransch-Duitschen oorlog. Prijs f 1.40 in plaats van f 2.20. Gebonden f 1.80 in plaats van f 2.75.

RIJSKINDEREN. Een verhaal uit de nieuwe wereld. Door de Schrijfster van „De Spaansche Broeders.” Prijs f 1.90 in plaats van f 3.25.

J. P. HASEBROEK. Uit den Vreemde. Prijs f 1.40 in plaats van f 2.80. Gebonden f 2.00 in plaats van f 3.90.

CHARLES WORTH. Leven en Heven. Tweede druk. Met plaat. Prijs Gebonden f 1.90 in plaats van f 3.60.

CAREY BROCK. Herinneringen, of de stem eener ontslapene moeder. Tweede druk. Met plaat. Prijs Gebonden f 1.90 in plaats van f 3.60.

CAREY BROCK. Margaretha's geheim en zijne gunstige gevolgen. Met plaat. Prijs Gebonden f 1.90 in plaats van f 3.60.

TRYFOSA. De dochters van den Geneesheer. Met plaat. Prijs Gebonden f 1.90 in plaats van f 3.60.

TRYFOSA. De Kaleidoscoop eener Christin. Derde druk. Prijs f 1.00 in plaats van f 1.90. Gebonden f 1.40 in plaats van f 2.50. Bovenstaande Werken worden door alle Boekhandelaren geleverd, of na toezending van het bedrag per postwissel franco toegezonden door den Uitgever J. H. VAN PEURSEM, te Utrecht.

STOOMWASSCHERIJ en VERVERIJ.

Keeren, Repareeren en Veranderen VAN HEERENCOSTUMES.

J. PARDO.

34 AMSTELSTRAAT.
34 GRAVENSTRAAT.

Nieuwe uitgave van H. BULENS, te Wilterswijk.

Uit de Macht des Satans tot God.

LEVENSERVARINGEN VAN Arendje B.

VOOR DE PERS BEWERKT DOOR Dr. H. M. VAN DER VEGT.

72 Bladz. Prijs 20 Cent. Ter uitdeeling 25 ex. f 4.

Bij toezending van 4 blauwe postzegels ontvangt men een ex. franco per post.

Uitgave van S. & W. N. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

Nova-Zembla.

Een merkwaardige Zeeocht onze Voorvaderen, beschreven door

P. VERGERS.

Met Platen. Ingenaad f 1.50. Gebonden in fraaien band f 1.90.

De namen van Barendsz en Heemskerk zijn nog niet gestorven. Zij mogen niet vergeten worden. De lotgevallen der mannen, wanneer zij den med hebben een tocht naar het barre Noorden te ondernemen, wanneer zij maanden lang tusschen de ijsbergen op Nova-Zembla hun verblijf houden, zijn zoo lezenswaardig, zoo boeiend, dat een verhaal daarvan in hooge mate belangwekkend kan genoemd worden voor alle Nederlanders — voor oud en jong.

Bij alle Boekhandelaren te bekomen.

Dat andere fabrikanten de zakjes waarin de

Urlings-Patentstijfjes

is verpakt zoo getrouw nabootsen, pleit voor de deugdzame kwaliteit, anders toch zou men het niet doen.

Koog a'd Zaan. JACOB DUYVIS.

Bij F. W. EGELING te Amsterdam verscheen:

(Voor kinderen.) Het Kerstfeest besproken en verklaard

Gesprek tusschen twee Broeders. Prijs f 0.15; 25 Ex. f 3; 100 Ex. f 10.

Vier Kerstliederen. Prijs van ieder f 0.01; 50 Ex. f 0.35; 100 Ex. f 0.60.

(Voor volwassenen.)

Hoe zal ik Hem ontmoeten?

Een woord op het Kerstfeest. Prijs f 0.07; 25 Ex. f 1.50; 100 Ex. f 5.

Wat is het Kerstfeest voor U?

Een persoonlijke vraag. Met een aanbevelend woord van E. E. GEWIN, V. D. M. te Utrecht.

(Vierde duizend.) Prijs f 0.05; 100 Ex. f 4.

Op ontvangst van 30 Cents aan postzegels zendt de uitgever een exemplaar dezer boekjes en liederen ter kennismaking.

Uitgaven van P. J. MILBORN te Nijmegen.

Geschenken voor Kinderen. NEERBOSCH' PRENTENBOEKEN.

NEERBOSCH' FLORA.

Een geschenk voor jongens.

door

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Prijs f 1.25.

NEERBOSCH' BLOEMENKORT.

Een geschenk voor meisjes.

door

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Prijs f 1.25.

Deze beide prentenboeken zijn wat platen en uitvoering aangaat, de schoonste die in ons land het licht hebben gezien, en de bijchriften zijn in recht kinderlijken geest gesteld.

Moederliefde.

door

E. GERDES.

Prijs f 0.90.

MIENA'S LIEVELING.

door

E. GERDES.

Prijs f 0.90.

Deze beide prentenboeken hebben hetzelfde doel, dat is, bij de kinderen de liefde op te wekken voor hunne moeder en voor hunne zusjes en broertjes. De platen zijn zeer schoon en de verhalen, die de heer Gerdes er bij schreef, zijn leerzaam en stichtelijk beide en zullen door de kinderen zeer gaarne worden gelezen.

Gevolgen van het Dierenplagen

Menschenplicht jegens de Dieren.

door

E. GERDES.

Prijs f 0.90.

Het oude versje is en blijft altijd waar; „De meester heeft zoo vaak gezegd: Dieren kwelen, dat is slecht;” daarom liefde voor dieren bij de kinderen op te wekken, is de roeping van elk Christen. Wij bevelen dan ook dit prentenboek, dat door beeld en bijchriften dit doel beoogt, zeer aan tot verspreiding onder de jeugd.

Deze Prentenboeken zijn in groot 4° formaat, van keurig gelithografeerden omslag en zes rye platen voorzien.

KAREL EN ZIJN FIDEL.

door

J. H. VAN LINSCHOTEN.

Prijs f 0.50.

Welk kind wil niet gaarne allerlei wonderlijke histories lezen van dieren, vooral wanneer ze met prachtig gekleurde platen worden opgehelderd? Ook in deze beide prentenboeken wordt aan de jeugd geleerd, dat zij geen dieren mag plagen, hoe dit dikwijls de vreeslijkste gevolgen heeft, en dat op het weldoen aan dieren Gods zegen rust.

Geschiedenis van den kleinen Frits.

door

J. H. VAN LINSCHOTEN.

Prijs f 0.35.

Deze beide prentenboeken doen zeker alle kinderen schateren van lachen, wanneer zij de kluchtige en vermakelijke platen zien. Daarom raden wij hun, die aan kinderen eens vreugde willen bereiden, zeer aan deze prentenboeken te stellen. Deze prentenboeken zijn in 4° formaat, voorzien van gekleurde platen en gelithografeerden omslag.

Kluchtige Ijsavonturen van Wipacius.

door

J. H. VAN LINSCHOTEN.

Prijs f 0.35.

G. & J. COOL,

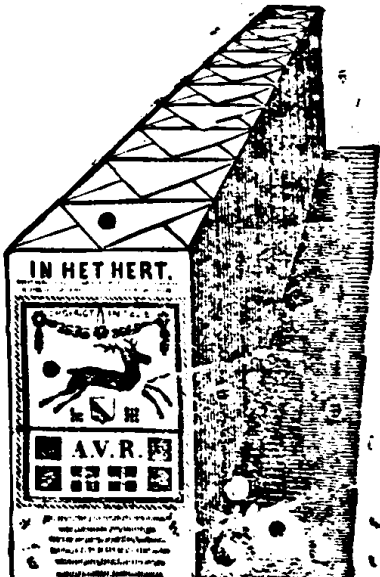
Fabrikanten van Marmeren Schoorsteenmantels.

MAGAZIJNEN:

AMSTERDAM, ROTTERDAM, NIJMEGEN, Bloemgracht 71 en 77. Nieuwland 1. Van Berchemstraat 20.

Volledige Zwartmarmeren Schoorsteenmantels van af f 18.

Steeds groote keus. Dadelijk afleverbaar.

De Utrechtsche Theerandjes

VAN

A. F. VAN RENNES,

bekroond met Zilver, Internationale Tentoonstelling, 1876,

zijn de eenige, die door fijnen smaak en nette verpakking uitmunten; ieder pakje is voorzien van den naam A. F. VAN RENNES en het wapen der oude firma, het Roode Hert, terwijl tot onderscheiding (daar ook door anderen hetzelfde Wapen is aangenomen) op de keerrijde van ieder pakket zich een fotografisch Stadsgezicht van Utrecht bevindt.

Zij zijn verkrijgbaar bij G. H. A. VAN DER VELDEN, Heerengracht bij het Koningsplein 449, en C. DE ROOY, Amsterdam; J. KORVER, Nieuwediep; Wed. E. VAN DAPPELEN, Baarn; S. WUNSCH, Zeist; R. J. VAN DER LEY, St. Anna-Parochie; J. PETERS, te de Bilt; J. VAN BINSBERGEN, Velp; H. MELZER, Hardinxveld; S. VAN DER, Vliet; NIEUWERSTEG, Maarssen; F. A. VAN GASTEL VAN DER VELDEN, Rotterdam; I. W. ROBINS, Hoorn; H. RIETVOORT, Bodegraven; P. V. GOULMIS, 's Bosch; Restauratie Ned. Rijn, (Centraal- en Staatspoor; op verschillende stoombooten Rotterdam-Londen en stadiaplats te Utrecht. (5951)

VAN OUDS GEVESTIGDE FABRIEKEN

St. Paulinus, Werklust en de Concurrent

te HEILIGERLEE (prov. Groningen.)

VERLAAGDE PRIJZEN.

BRANDSPUITEN van nieuwe en verbeterde constructie, uitmun-

tende door soliditeit en krachtige werking.

TORENURWERKEN met metalen raderen, met UUR- en MI-

NUUTWIJZERS, REMONTOUR en COMPENSATIESLINGER, etc.

METALLEN LUIDKLOKKEN, volgens een verbeterde metaalver-

deeling, met uitsparing van 30 pCt. aan metaal, luidbaar in IJZEREN

KLOKSTOEL, volgens een nieuwe methode, waardoor slechts 1/8

der gewone kracht wordt gevorderd. Verder ZWAAR GIETWERK,

TAFEL-, DEUR- en SCHEEPSBELLEN, KOPEREN BALANSEN,

GEWICHTEN, KOPER- en METAALCOMPOSITIEN, MACHINES en

GROFSMEDERIJ, echte HENNEPPEN- en GOM-ELASTIEKEN

BRANDSPUITSLANGEN, EMMERS enz. Bekroond op de Wereld-

tentoonstelling te Weenen 1873, als ook te Arnhem, Amsterdam,

's Hage, Groningen, Zuidhorn, Assen (congres), Voendam, Wildervank,

Boerta, Bedum, Ugent, Appingedam, Hoogezand, Blijham etc.

In het MAGAZIJN voorhanden: Nieuwe Brandspuiten, Toren-

Uurwerken, Klokken, Brandspuitslangen, Emmers enz.

NIEUWE VOORRAAD:

van de Steen-, Dakpannen- en Draineerbuizen-Fabrieken door stoom gedreven, Dakpannen en

Machinaal gevormde Draineerbuizen, Straat- en Metselsteenen.

A. H. VAN BERGEN, Fabrikant.

(6409).

NIEUWE UITGAVE van KEMINK & ZOON te Utrecht:

De stille Vertrooster.

TEKSTENROL

DERDE DRUK.

Prijs. . . . f 1.25.

Kerstfeest.

Bij J. H. BOS, te Kampen, is uitgegeven:

DE PARELSNOER. Een waar verhaal voor Oud en Jong. Dit is een boeiend geschreven en net uitgevoerd werkje, met geill. omslag en keurige platen. Prijs 25 Ct; 25 ex. f 5.50; 100 ex. f 17.50.

IN DE SPEELUREN. Eenige versjes met plaatjes voor onze kinderen. Dit is een allerliefst boekje, met schoone plaatjes en afwisselend, boeiend en degelijk van inhoud. Prijs 40 Ct; 25 ex. f 8.—; 100 ex. f 27.50.

Deze beide boekjes zijn van de hand van den gunstig bekenden Schrijver Dr. JACOB EIGEMAN, te Dordrecht. (9769)

KERSTMIS 1884.

Wederom Ontvangen eene groote collectie, kleine en nuttige Artikelen, zeer geschikt voor den KERSTBOOM. Ook fraaie en praktische voorwerpen, kunnende dienen tot Geschenken aan Dames en Heeren.

Onze Etalages bieden eene ruime en gemakkelijke keuze aan.

Geïllustreerde Prijscouranten worden op franco aanvraag gratis toegezonden.

PERRY & Co.,

97 Kalverstraat en 36 Galerij, Paleis v. Volksvlijt, Amsterdam.

35 KETELSTRAAT, ARNHEM.

Amsterdamsch Administratiekantoor.

159. Singel bij de Torensluiz. 159.

Huur, Verhuur, Administratie en onderhandsche Verkoop van Perceelen.

Condiitiën als volgt:

1. Inschrijving van te huur zijnde huizen en pakhuizen tegen 1 pCt. van den jaarlijkschen huurprijs; te voldoen bij den verhuur. (Geschiedt dit voor meer dan 1 jaar, dan wordt alleen 1 pCt. berekend over 't eerste. — Voor de volgende jaren wordt niets betaald).
2. Inschrijving van onderhands te koop zijnde perceelen tegen 1/4 pCt. van den verkoopprijs, te voldoen bij den verkoop.
3. Het administreren van Perceelen tegen 3 pCt. per jaar, van den jaarlijkschen huurprijs, waaronder echter 1 pCt. voor eventueelen verhuur niet is begrepen.
4. Inschrijving van te huur zijnde kamers, tegen f 0.50 per maand, te voldoen, bij de inschrijving of continuatie van dien.
5. Voorts sluiten van Hypotheken en Assurantiën.

Woningzoekenden hebben na 1 Januari a.s. GRATIS inzage van registers. — Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt te onzen kantore.

(10522)

Hoogachtend,
HOLTERMAN & Co.

De Gezondheidskoffie

van Doctor WILLMAR SCHWABE, Leipsig, scheikundig onderzocht en aanbevolen door Doctor HAHNEMANN, kan het best de Java-koffie — die in vele gevallen en vooral door zieken niet kan gebruikt worden — vervangen, en ook zonder eenig bezwaar met deze vermengd worden.

Te bekomen in pakjes van 4 Ons à 22 1/2 Cent, bij J. H. M. STEPHAN, 29 Mauritsstraat, Rotterdam. Verzendingen niet minder dan 5 pak = 2 Kilo. (7855)

STALVOEDERING.

Strooensnijders, Wortelsnijders, Moesmakers, Koekenbrekers, Boonen- en Maisbrekers, Haver- en Lijnzaadpletters, enz., in groote keuze voorhanden in de

Koninklijke Magazijnen van Werktuigen

van

Landré & Glinderman,

Spuistraat 6 en 8 te Amsterdam.

Voor Zondagsscholen!

Uitgaven van H. A. BERENDS, Harderwijk.

Heden verschijnt:
J. P. v. d. MAAS Jr. Niet ongewaarschuwd. (Met geïllustreerd omslag). Prijs 10 Cent; 25 ex. f 2.25; 100 ex. f 6.50.
P. J. KLOPPERS, Het Morgenrood in het Zuiden. (Met gekleurde plaat en geïll. omslag). Prijs 25 cent; 25 ex. f 5; 100 ex. f 15.
ANTHONIUS, De Brievenaar. (Met gekleurde plaat en geïll. omslag). Prijs 30 cent; 25 ex. f 6; 100 ex. f 20.

Vroeger verschenen:
V. d. MAAS, De gescheurde Japon.
LUITINGH, De Bijbelcolporteur. 2e druk.
LINSCHOTEN, Gouden Ankerhorloge.
LINSCHOTEN, Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten.

VEENENDAAL, De twee trommelslagers.
VERGERS, Vier dagen onder de roovers.
Alle met geïllustreerde omslagen.

Per ex. 10 cent; 25 ex. f 2.25; 100 ex. f 6.50.

ANTHONIUS, De Holle Eik. Met gekl. plaat en geïll. omslag. Prijs 15 cent; 25 ex. f 3.50; 100 ex. f 11.

LINSCHOTEN, Wat de liefde van Christus vermag. (Met geïll. omslag). Prijs 15 cent; 25 ex. f 3; 100 ex. f 10.

ANTHONIUS, De laatste levensnacht.
KLOPPERS, Vurige kolen op 't vijands hoofd.

VAN DER MAAS, Twee Portretten.
MOL MONCOURT, Het gouden Horloge.

VERHORST, De Erfgenaam van den Uilenburg.

Alle met gekleurde plaat en geïll. omslag.

FERWERDA, De soldaat en zijn stervend kind. Met eene gekleurde plaat.

Per ex. 25 cent; 25 ex. f 5; 100 ex. f 15.

ANTHONIUS, De Zoon van den Dorpspredikant. Met gekleurde plaat en geïll. omslag. Prijs 85 cent; 25 ex. f 7.50; 100 ex. f 25.

Catalogus van al mijne uitgaven voor de ZONDAGSSCHOOL op aanvraag gratis verkrijgbaar. (9471)

FEESTGESCHENKEN

12 af en ALMANAK f 4.40
Voor 't Jonge Volkje per jaar

12 af. -1.80.
Voor de Kinderkamer per jaar.

Verjaardag-Albums.

TEN KATE,
Bijbelsch Verjaardag-Album. . . f 1.25

LAURILLARD,
Motto-Album. . . f 1.25

SCHILLER & GOETHE,
Album für Geburtstage . . . f 1.90

KATE GREENAWAY,
Verjaardag-Album voor de Jeugd. f 1.90
Uitg. van W. J. THIEME & Cie., Zutphen.

BLOOKER's Cacaopoeder.
BLOOKER's Cacaopoeder.
BLOOKER's Cacaopoeder.
BLOOKER's Cacaopoeder.
BLOOKER's Cacaopoeder.

Wanneer gij iemand een Kerstgeschenk wilt geven, koop dan eens een Kistje Sigaren in het

Tabak- en Sigaren-Magazijn,

VAN
F. W. NIENABER Dzn.

Warmoesstraat 32,

Amsterdam.

Groote keuze in kistjes van f 0.50, f 0.62 1/2, f 0.75, f 1 en hooger.

Diners. Soupers. Winteravonden. VERWEY & Co., Heeregracht 227, Amsterdam, herinneren aan hun, nu 25 jaar gunstig bekende CHAMPAGNE, 121 flesschen à f 2.50 of 242 flesschen f 21.—, met alle kosten, franco waar geregeld correspondentie is. (8461)

VÖGE'S BLOEMENHANDEL,

THORBECKEPLEIN 3.

Specialiteit in Bouquetten, Versieringen, Graf- en andere Kransen

VOORWERPEN VAN KURKSCHORS.

ABONNEMENTEN VAN BLOEMTAFELS EN SERRES.
AANLEG EN ONDERHOUD VAN TUINEN enz. enz.

Levensverzekering-Maatschappij: „NEW-YORK”

(NEW-YORK LIFE INSURANCE COMPANY.)

ONDERLINGE VERZEKERING.

Opgericht in 1845.

De Directie voor Nederland, 494 Keizersgracht, Amsterdam.

Waarborgfonds: 138 MILLIOEN GULDEN.

De geheele winst wordt jaarlijks onder de verzekerden verdeeld, en bedroeg in 1883 ruim 6 MILLIOEN GULDEN.

De Maatschappij sloot in 1883 15,561 nieuwe verzekeringen,

verzekerende f 131,184,989.

Op den 1sten Januari 1884 bedroeg het aantal geldige polissen 69,227, verzekerende f 494,400,656.

De Directeur voor Nederland, AUG. RAPP Jr.

Peninsular & Oriental Steam Navigation Cy. enz.

naar China, Japan, Eng. Indië, Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland, Perzië en Egypte.

Manilla, Saigon, Singapore, Hiole en Hongkong, Yokohama en Hiole.

Montevideo, Buenos-Ayres en Rosario, zonder overlading.

De havens van Spanje. . . via Antwerpen.

Cuba en Porto Rico. . . via Liverpool.

Voor Passagiersbiljetten, informatie en verzending van Goederen naar bovenvermelde Havens tot lage doorvrachten en met afgifte van directe Cognossementen tot bestemming, adres den Agenten

G. P. ITTMANN & ZOON, Rotterdam.

Amerikaansche Tandheelkundige Inrichting

van Dr. S. E. OUDSCHANS,

Mondarts, Heel en Verloskundige, met medewerking van Amer. Operateurs en Aurifcaturs.

Operatiën zonder pijn door middel van Lachgas. Honoraria liggen ter inzage.

CONSULTEN DAGELIJKS TOT 4 URE,

75 Weteringschans bij de Spiegelgracht 75.

KOOP

Geen Naaimachines alvorens de

WHITE

te hebben gezien en onderzocht. Machines op

proof en op afbetaling en hooge korting voor

constant, bij de Hoofdagenten voor Nederland en Koloniën

SAMUELS & Co, Vijzelstraat 79, Amsterdam, (9062)

Hoogste Prijs te Nizza 1884 en Gouden Medaille te Amsterdam 1883.

Uitgaven van H. J. KOEBRUGGE, te Dordrecht.

H. J. STAVERMAN,

TWEE TAL NIEUWE KERSTLIEDEREN.

Per 100 Ex. f 0.90; per 500 Ex. f 4; per 1000 Ex. f 7.

Nog voorhanden een klein aantal Ex. van:

H. J. STAVERMAN,

DE GESTOLEN BANK NOOT.

In geïllustreerden omslag met een plaatje.

Prijs f 0.20. Tot 23 December aangeboden. Per 25 Ex. f 2.50; 50 Ex. f 4.50; 100 Ex. f 8.

Commissie voor tijdelijke Werkverschaffing te Amsterdam.

Ingekomen zijn de volgende giften:
Bij Mr. G. van Tienhoven: Van B. W. A. f 300; C. f 124.7; de wed. N. C. f 35; P. en M. f 10; F. C. M. f 25; Sudaalder f 5; D. f 5; dubbele examenfaaf, f 34; de familie B. f 10; M. f 200; C. Z. f 4; J. en C. f 5; S. v. W. f 5; J. T. C. te Haarlem f 200; C. H. te Bussem f 100; N. N. f 1; B. V. L. f 30; J. P. f 1; W. en E. f 20; C. H. f 5; K. f 5; C. K. jr. f 40; Geconcoordeerd op een koperen feest f 5; D. f 25. Totaal f 1065.82.

Bij den heer J. Boraki: Van D. B. f 500.
Bij den heer Mr. F. Th. Westerwoudt: Van X. f 200.

Bij den heer S. P. Fontener van Vlissingen: Van P. H. K. f 100; X. J. Z. f 40; G. P. f 10; Q. R. f 50; J. H. f 25; O. N. f 25; J. G. f 25; Z. Z. f 10; W. Z. O. D. f 100; L. en F. f 50; Een ingekomen van Amsterdam ter voldoening aan een gelofte f 25. Totaal f 500.

Bij den heer J. F. Staal: Van A. Z. f 40.
Bij den heer Mr. E. N. Rauten: Van N. N. f 500; E. N. R. f 250; I. L. R. f 100. Totaal f 850.

Bij den heer H. J. Koper: Van N. f 5.
Bij Mr. P. J. Hooft Graafland: Van S. A. A. L. f 50.

Bij den heer J. H. A. A. Kalf: Van mevr. H. f 100.
Bij Mr. J. C. de Koning: Van Keesje f 25; J. H. A. f 100; N. N. f 300; P. f 5; S. A. M. f 100. Totaal f 530.

Bij den heer Jac. Ankersmit: Van O. T. f 100; N. N. f 100; P. A. f 250. Totaal f 300.50.

Bij den heer Mr. H. Ojans: Van P. J. f 800.
Bij den heer F. J. W. H. Schmitz: Van N. N. f 400; A. A. f 10. Totaal f 410.

Bij den heer P. W. Scholten: Van C. B. f 200; M. S. J. f 100; Jonker C. W. f 200; N. N. f 100; W. f 100; jhr. H. f 100. Totaal f 600.

Bij den heer C. Schoffer: Van R. f 200.
Bij den heer J. P. Harten: Van P. en C. f 500.

Bij Mr. F. S. v. Nierop: Van E. f 800.
Bij Mr. W. Baron Rodil: Van een Bureau-personeel f 60; P. en J. f 140. Totaal f 900.

Bij Jhr. Mr. C. H. Backer: Van H. A. f 25; J. W. f 100. Totaal f 125.

Bij Mr. J. P. T. van Valkenburg: Van A. B. f 60; H. C. S. f 10. Totaal f 70.

Bij den heer C. F. Quen: Van N. N. f 100; O. O. f 20; P. P. f 20. Totaal f 500.

Bij Mr. J. A. Silleen: Van F. f 30.
Bij den heer C. Dierckx: Van F. L. f 10; Jan B. f 25. Totaal f 35.

Bij den heer P. F. J. Everard: Van G. V. f 500.
Bij den heer C. de Zwaan Jr.: Van M. F. f 10; C. D. f 500; G. V. f 50. Totaal f 560.

Bij Jhr. Mr. J. W. H. Rutgers van Rosenberg: Van N. f 40.
Bij Kolonel H. F. Scharp: Van Br. f 10; H. S. f 3; B. S. f 2; een officier van het garnizoen f 5. Totaal f 0.

Bij den heer A. J. F. van Vollenhoven: Van X. f 60.
Bij Mr. A. Kerdijk: Van M. C. v. L. f 250; A. B. f 10. Totaal f 260.

Bij Mr. J. L. de Leno Laguna: Van H. f 60; S. M. v. L. f 25; S. f 25; Klein aardappeltje f 25. Totaal f 135.

Bij den heer C. P. van Eeghen: Van de dames W. f 100; A. Z. f 10. Totaal f 110.

Bij den heer H. J. Middendorp Jr.: Van X. f 100; H. S. f 100; S. R. f 25. Totaal f 225.

Bij den heer W. Hovy: Van de familie B. f 10.
Bij den heer J. Boissevain: Van C. O. f 60; A. A. f 10; E. O. f 25. Totaal f 95.

Bij den heer A. O. Wertheim: Van J. J. B. f 10; Mr. I. F. W. f 50; A. A. f 304 f 10; E. f 300; B. en M. f 35. Totaal f 395.

Bij den heer J. Pock: Van P. en W. f 10.
Bij Mr. N. G. Pierson: Van d. T. f 100; A. M. d. T. V. f 100; Alle bestjes helpen f 5; F. f 3; W. H. f 100; E. H. G. J. f 25; H. M. f 25; M. f 10; d' A. M. f 60; A. f 25; P. M. f 10; N. N. f 10; S. H. f 100; H. W. G. f 10; L. f 100; B. f 5; W. f 10; J. W. S. f 100; E. W. C. f 300; N. N. in coup. f 60; L. H. F. f 10; N. 411 f 25; G. & E. f 100; H. T. f 3; J. D. f 125; W. v. T. (of S. v. P.) f 25; G. C. P. f 10; C. f 25; N. N. f 250; F. L. P. f 100; I. S. f 10; mevr. v. R. f 25; J. H. D. f 10; B. M. f 10; E. L. f 10; Familie W. f 50; H. P. de G. f 20; H. T. K. f 10; Bij een gebracht door vier in kracht f 50; Meer mag voorloopig niet f 10; X. K. f 100; H. E. f 100; M. B. f 20; N. M. f 100; X. f 40; wed. G. V. f 10; N. f 50; I. C. K. f 20; D. C. f 100; A. Z. f 168; N. f 5; E. Q. f 10; W. A. f 50; per postwissel f 12.50. Totaal f 3454.18.

Totaal der Drie eerste lijsten f 78,192.88
Vierde " " f 13,210.—

Totaal tot en met 16 Dec. 1884 f 91,402.89

De f 100 van W. d. W. in de vorige opgave vermeld als ingekomen bij den ondergeteekende, zijn ingekomen bij den heer Mr. F. Th. Westerwoudt.

Voorts is in antwoord op de Circulaire in het geheel ingekomen voor f 8,764.50. (Hierover zal per kwantitie worden beschikt.)

De Algemeene Penningmeester.
N. G. PIERSON.
GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ.
WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.

Buitenlandsch Overzicht.

Amsterdam, 20 Dec.

Uit Amerika.

O. Lings sprekend over een „Amerikaansch vraagstuk“, dat der thans vrije negerbevolking, hadden we gelegenheid op te merken, hoe onder de miljoenen zwarten, die in het Zuiden wonen, de onkunde nog altijd zo groot, de ontwikkeling zoo gering is, dat hun staatkundige invloed wel reeds van bezorgdheid wettigt. Als het waar is, wat een kleurling zelf, zekere W. B. Dandridge, uit Spring Creek, Lee County in Arkansas, getuigt, dan heeft de „gelijkheid met de blanken“ onder de kleurlingen van het Zuiden bij lange na haar volkomenheid nog niet bereikt.

„Ofschoon ik — zoo schrijft hij — wel vaak mededeelingen in de nieuwsbladen lees, ten aanzien van de toestanden der zwarte bevolking van het Zuiden, zoo behoort men toch onder en met die bevolking te verkeren, zullen de berichten juist zijn. Met betrekking tot de negers alhier, moet ik u melden, dat hun omstandigheden beklaagwaardig zijn. Onze predikanten zijn zelf gebrekkig voorbereid tot de waarneming hunner plichten. Daar zijn er onder hen, die, de gansche week door, hard werken moeten, om in hun levensonderhoud te voorzien, en die bijgevolg schier geen tijd of gelegenheid hebben om zich voor den predikstoel voor te bereiden. Aan een ontwikkelde Evangeliebediening hebben wij hier drijvend behoefte.

De scholen laten hier mede veel te wenschen over. Drie tot zes maanden in het jaar maken al den tijd uit, die aan 't schoolwezen gewijd wordt. Er zijn districten in dit gewest, waar in twee jaren tijd geen school gehouden is. De reden is, dat de bestuursleden allen blanken zijn en in de kleurlingen geen belang genoeg stellen om hun een school te bezorgen; waarom dan ook immer op de vraag om een school geantwoord wordt: „Wij hebben geen geld in kas.“

Er is, ten opzichte van gelijke burgerrechten met andere rassen, voor de kleurlingen geen sprake; zij hebben geen rechten, welke de blanken zich verplicht rekenen te eerbiedigen. Alle wegen tot ontwikkeling in den handel enz. zijn voor jonge kleurlingen gesloten. In de gerechtsdoven verwachten negers niet, dat hun recht wervaren zal; terwijl hun voor de minste overtreding de zwaarste straffen opgelegd worden. Het schijnt, dat de machtiger klasse gezwoeren heeft den „neger onder“ te zullen houden. De negers, zoo zeggen zij, kunnen in ons land wonen, mits zij in hun kring blijven; en die kring ligt naar hun uitlegging, achter des blanken ploeg.

Alles wat wij, kleurlingen, begeeren, is, dat zij, die te onzer vernedering hebben melegewerkt, nu ook behulpzaam zijn te onzer opheffing. De neger is in het Zuiden gekomen om te blijven; en in het belang van beide klassen is het, dat hij tot een ontwikkeld burger gevormd worde.

Wij begeeren geen rechten, waarin andere rassen zich ook niet verheugen mogen; maar wel verlangen wij gelijke rechten met anderen te genieten. Wij vragen den menschenvrienden van Amerika ons te helpen in de opvoeding onzer jongelingen en jonge dochters.

„'t Is voorzeker een donker schilderij, doch desniettemin een ware“, zoo besluit de schrijver zijn stuk. Dat het werkelijk zoo is, zouden we niet durven tegenspreken.

Dat overigens de negers van de Democraten, de partij die thans aan 't roer komt en vooral in 't Zuiden sterk is, niet de schriklieden te duchten hebben die zij vreesden, schijnt reeds duidelijk. Immers onder de besluiten, welke onlangs op de groote Democratische vergadering te Savannah, in Georgië, genomen werden, is er een dat aldus luidt:

„Besloten wordt dat wij den dag welkom zullen heeten, wanneer er geen verenigd Zuiden“ en geen „verenigd Noorden“ maar een vereende Unie zijn zal, zool als het geval was tachtig jaren geleden; en wanneer alle Amerikaanse burgers, blanken en zwarten, inboorlingen en aangekomenen, binnens- en buitenslands, een gelijke standplaats zullen innemen voor de wet, en beschermd zullen worden door de vlag onzes lands.“

Dat er overigens voor de Negers vrij wat gedaan wordt, blijkt o. a. ook daaruit, dat niet minder dan acht duizend scholieren gedurende het laatste jaar onderwijs ontvangen hebben, alleen in de verschillende Methodisten scholen voor kleurlingen. Daarbij hebben de ontvangsten van de Hulpvereniging voor Vrijgelatenen bijna 1 1/4 mill. gulden bedragen, uitgezet in vaste eigendommen; de ontvangsten over het laatste jaar zijn 300,000 gulden geweest.

't Gerucht liep dezer dagen te Berlijn, dat vorst Bismarck, op raad zijner geneesheeren, met zijn gemalin een reis naar het Zuiden had willen ondernemen tot herstel van gezondheid, doch dat daarvan thans niks kon komen, omdat de Rijksdag den post van tweeden directeur bij het departement van buitenlandsche zaken heeft geschrapt.

Dat de echtgenoot van den kanselier voor haar gezondheid op reis gaat, blijkt uit officieuze berichten. Doch wat haar echtgenoot betreft, maakt zijn blad de Nordd. de blijkbaar ingegeven opmerking, dat vorst Bismarck, juist om de tegenwerking der vereenigde weerp partij, maar beter zou

doen thans op reis te gaan tot versterking zijner gezondheid, teneinde krachten te verzamelen voor een strijd, welke, indien de tegenpartij blijft zegeverien, het verloop van het geheele „rijkswerk“ ten gevolge moet hebben.

Intusschen vindt de houding der tegenstanders van den kanselier overal afkeuring. Blijven zij volhouden, dan zullen de Duitsch-vrijzinnigen oneenig worden. Een aantal gematigden onder hen, die bij de vorige stemming afwezig waren, hebben besloten des kanseliers voorstellen te steunen.

De commissie der Congo-conferentie heeft zich vereenigd met het Engelsch-Italiaansch voorstel betreffende de beperking van den handel in geestrijke dranken in het gebied van den Congo en Niger. Thans beraadt men over vraagstukken van oppergezag in het Congo-gebied. Daar deze het werk der conferentie in gevaar zouden kunnen brengen, worden zij sinds eenige dagen nevens en buiten de conferentie behandeld, teneinde vóór de sluiting der zittingen de noodige overeenstemming te verkrijgen.

De overeenkomst tusschen Italië en de Int.-Afr. Vereen. is ondertekend.

In de Z.-Afr. Republiek worden, volgens de Times, verzoekschriften ondertekend om generaal Joubert weder tot opperbevelhebber der volksrijkrachten te benoemen.

Een nieuw stukske „Cultuurkamp“ is gisteren in de Fransche Kamer mislukt. Madier de Montjean vroeg namelijk afschaffing van het gezantschap bij het Vaticaan. De minister verklaarde, dat het noodig was die te behouden uit een kerkelijk staatkundig oogpunt; men zou anders het Concordaat moeten opgeven en de bescherming over de Roomschen in het Oosten, die andere Staten daar voor zich zouden begeeren. Hij wees er op, dat Protestantsche Staten wel tegenwoordig bij het Vaticaan hadden, en dat nergers vertegenwoordiging noodiger was. De minister prees voorts den verlichten en verzoemenden geest des paus. Het voorstel werd ten slotte met 234 tegen 168 stemmen verworpen.

Volgens 'tgeen nader wordt medegedeeld omtrent den opstand in Korea, is hij begonnen met een beweging tegen het voorlaats ministerie, hetwelk door de Japanische partij werd beschuldigd van te heulen met de Chinezen. De voorstanders van Japan's oppergezag kozen het oogenblik waarop de Japanse consul den Britschen als gast ontving, waarbij de Amerikaanse consul en vele Koreaansche staatsbeambten aanwezig waren. De mannen der Japanse partij vermoordden zeven ministers, en dwongen den koning een Japansch minister te benoemen.

Naderhand kreeg echter de Chineesche partij de overhand, en liet den nieuwbemorden Japansch gezinden minister vermoorden, waarna de koning naar het berggebied vluchtte. Daarop werd de hoofdstad een toneel van plundering en moord. Binnen en buiten de stad volgden bloedige gevechten tusschen Japanse en Chineesche troepen, waarin de troepen van Korea zich mengden. De Chineesche en de Japanse regering zonden troepen om de orde te herstellen. Verder blijkt nog, dat het gebouw van 't Japansche gezantschap werkelijk is verbrand, maar dat de Chineesche partij de Japanse beschuldigt den brand te hebben aangestoken.

In het verdrag tusschen Noord-Amerika en Nicaragua over het kanaal is nog bepaald, dat van alle naties gelijke toelasten zullen worden geheven, maar dat de kustvaarders van de Vereenigde Staten en Nicaragua daaromtrent bevoorrecht zullen worden.

In de Engelsche bladen is een kreet van ontzetting opgegaan over de geruchten, dat Duitschland plannen had op de Afrikaansche Oostkust nabij Transvaal, en de Delagoa-baai, b.v. van Portugal zou overnemen. Vooral wil men niet, dat de Z.-Afr. Republiek een vreemden beschermer krijg. Geruststellend is voor de vreesden, dat uit Lissabon zelf het bericht omtrent den afstand van Delagoa-baai wordt toegesproken. Daarentegen komt uit Melbourne het gerucht, dat de Duitse vlag reeds gheschen is op de eilanden Nieuw-Brittanje, New-Ierland, de Admiraliteits-eilanden en gedeelten der Noordkust van Nieuw-Guinea.

Een leening van 25 millioen voor Cuba is te Parijs door de Spaansche Regering gesloten, met een jaarlijksche rente van 9 pCt. De terugbetaling zal binnen één jaar plaats hebben.

Naar men meldt uit Brussel zijn de onderhandelingen betreffende de overneming van den Prins Hendrik spoorweg afgesproken. Aldaar ter beurze werd, zo meldt de N.R.G., gisteren reeds dadelijk bij de opening bekend gemaakt dat de onderhandelingen tot overeenkomst van den Luxemburgschen Prins Hendrik-spoorweg plaats hadden niet met Duitschland, maar met de regering van het Groothertogdom Luxemburg. Deze mededeeling verwekt veel opzien. De aandeelen daalden aanzienlijk. Later kwam een bericht, getekend door den heer Blokhuisen, waarin hij bekend maakt, dat zij ambtgenooten in de Luxemburgsche regering het plan tot overneming van den spoorweg verworpen hebben. De mededeeling bracht een groote opschudding te weeg. Men schreeuwde: Weg met de dieven! De verantwoordelijkheid tegen de Brusselsche bank wegens deze boursmanoeuvre is zeer groot. De aandeelen, die gisteren 240 stonden, zijn gedaald tot 180.

Te Rijssel zijn Roomsche studenten slaags geraakt met leerlingen der staats-hoogeschool. 2 jongelui zijn gewond.

De opziener van de Escompte bank te Weenen L. Jauner (zie vorig nr.), heeft zich eergisteren tusschen vijf en zes uur 's namiddags te Kierling door een revolvershot gedood. Het lijk is herkend. Men heeft bij hem slechts 24 gulden gevonden.

Het rijksrechtshof te Leipzig heeft den eisch tot herziening van het geding van echtscheiding tusschen den groothertog van Hessen en mevr. Kolumine afgewezen.

Een Londensch huis heeft een overeenkomst gesloten tot het vergraven van 15 mill. kub. el der afdeeling Culcra van het ontpoopen Panama-Kanaal. Dit graven zal minder dan 8 francs per el kosten; het zal binnen twee jaar voltooid zijn. Vele Europeesche verkleden zullen worden aangenomen. Het droge jaargetijde is begonnen. De gezondheid der verkleden is goed; het werk vordert.

Binnenland.

AMSTERDAM, 20 December.

Kamer-overzicht.

TWEDE KAMER.

Gisteren is de behandeling van de Indische begroting in de Tweede Kamer ten einde gebracht. Daartoe was echter een dag en avondzitting noodig. Uitermate lang toch werd stilgestaan bij de afdeling Burgerlijke Openbare Werken. De heer Kiehlstra opende het vuur tegen de voorgenomen reorganisatie van het personeel, welke hierin bestaat, dat het aantal ingenieurs zal worden verminderd en aan opzichters en architecten overgelaten de zorg voor de kleinere bouwwerken. Die organisatie was — meende de spreker — niet behoorlijk onderzocht, daar alleen de tegenwoordige Raad van Indië, de heer Van Gelder haar voorbereidde, en zij leverde groote nadeelen op omdat zij de uitvoering van werken kostbaarder zou maken en de werken zelf slechter. Zijn gevoelen werd gesteund door de heeren Van der Kaay, Van Gennep, en Van der Sijden, doch de Minister liet zich niet bewegen tot eenige verklaring, die op uitstel afstelde der reorganisatie hoop gaf. De reorganisatie was voldoende onderzocht en was volstrekt geen nieuw denkbeeld. Herhaaldelijk hadden de ingenieurs zelf verlangd, dat zij, die zulk een kostbare opvoeding hadden genoten, niet gebruikt werden voor onbetekende werken. Voor Indische gebouwen van gewonen aard kunnen de opzichters en architecten voldoende hulp verlenen. Ook was er geen reden tot vrees dat de heeren dienstdiensten zouden vermeerderen, gelijk de heer Van Gennep aanvoerde.

Een verzoek van den heer Van Gennep, om te letten op de siechte gavanenissen, waarin tot 18 pCt. der verpleegden sterven, werd beantwoord met de verzekering, dat voorzieningen genomen worden naar de behoefte.

Een nauwkeurige kritiek van vele zaken het Indische legerbestuur betreffende, door den heer Kiehlstra geleverd, werd door den Minister beantwoord met een luchtig woord. Afbakening van de verhouding tusschen Gouverneur-Generaal en legercommandant was niet wel doozlijk. Willekeur ten aanzien der regeling van de positie van officieren heerschte bij de Regering niet. Werving van Ambolcezen was wenschelijk. Reorganisatie van den genealen staf zou overwogen worden, als voorstellen daartoe gedaan werden. Voor het verkrijgen van een goed kader zal de Minister zijn best doen. Met de plannen tot verdediging van Java hield de Indische regering zich reker wel bezig, maar de Minister wist er niets van. Legde de Minister zijn Indisch militair examen dus niet schitterend af, ook ten opzichte van meer algemeene politieke en militaire aangelegenheden bleek hij niet sterk. De heer Rutgers had hem gevraagd wie de concentratie in Atjeh had aanbevolen, en in verband met de bekende proclamatie, die hij niet profaan maar grootsprekend en zelvand heette, wees hij er op, dat nu de Atjehers „s van het door ons ingenomen terrein hadden gekregen, het moeielijk van hen was te verwachten, dat zij in ernst zouden geloven, dat zij het overrijvende 1/3 nooit zouden kunnen herwinnen. De Minister antwoordde alleen, dat van terugtrekken onzerzijds geen sprake was. We hadden enkel minder sterke stellingen buiten het door ons bezet gebied verlaten, om ons beter te versterken; dit zou den Atjehers wel blijk-n. De Gouv. Gen. had de Indische deskundigen er over geraadpleegd. De deskundigen in Nederland toch niet, heus, de heer Rutgers, bij wien het maar er niet in kon, dat verlaten van posten eigenlijk beduidde versterking van onze positie.

Ook de heer Kenchenius was niet tevreden. Hij had den Minister gevraagd, hoe deze rechtvaardigen kon, dat de Gouv. Gen. den gouverneur van Atjeh gemachtigd had havenen op Atjeh te sluiten of te openen naar believen. Alleen de G.G. kon dit bevelen, en voor overbrenging van macht was te minder reden, nu we toch in vredestijd zoogenaamd leefden. Buitendien was het vreemd, dat de havenen van Tenom geopend werden, wiens radjah zich het sterkst tegen ons had gekant, en dat werden gesloten havenen in andere streken, die zich onderworpen hadden en die dus volgens de proclamatie van den heer Van Swieten in 1874 niet belemderd hadden mogen worden. De Minister antwoordde alleen, dat de ordonnantie wettig waren, dat de opening der Tenomsche havenen een voorwaarde was geweest en de sluiting van

anderen gewettigd werd door het vervoer daarover van contrabande.

Over de artikelen werd geen woord gesproken en met 69 tegen 5 stemmen werd hoofdstuk II der Uitgaven aangenomen.

Tegen stemden de heeren Van Gennep, Kiehlstra, Cremer, De Ranitz en W. van Deden.

Afwezig waren bij deze stemming de heeren Kist, Seret, Brouwers, 't Hooft en De Beaufort, die echter de presentielijst hadden gteekend.

Niet tegenwoordig in deze zitting waren de heeren Dirks, Vermeulen, Schimmelpenninck, Donner, Attema, De Jong en Reekers.

Nog vermelden wij, dat op een vraag van den heer Seret de voorzitter verklaarde de overgelegde stukken in zake den luitenant Kley commissariaal te willen maken.

Hoofdstuk I der uitgaven (in Nederland) gaf ook tot eenige discussie aanleiding. De heer Pompe van Meerdervoort wees op de wenschelijkheid van vervoer der koffie per zeilschip in plaats van per stoomboot, met 't oog op de kosten en het behoud der goede qualiteiten van dat product. De Minister wees er op, dat alleen zeer goede zeilschepen zouden kunnen gebruikt worden, waardoor de vrachten zouden rijzen; hij wilde echter wel overwegen of er iets te doen was. Intusschen lag er in de bevrachting van stoomschepen geen subsidie voor deze verborgen, iets wat de heer Corver Hooft ontkende.

Verder drong de heer Kiehlstra er op aan, om het onderwijs voor Indische officieren aan de krijgsschool meer passend te doen zijn, en wees hij op den demoraliseerenden invloed van het veridopet te Harderwijk op de aangeworven soldaten.

In de avondzitting gaven eerst de Ministers van Koloniën en van oorlog eenige inlichtingen aan den heer Kiehlstra, waaruit bleek, dat zij reorganisatie van het koloniale veridopet te Harderwijk niet noodzakelijk achtten. De hoofdstukken uitgaven en middelen in Nederland der Indische begroting werden hierop zonder verder debat eenparig aangenomen. Doch de groote strijd werd gestreden bij hoofdstuk II middelen in Nederlandsch Indië.

Door de heeren Kenchenius en Lohman was namelijk een motie voorgesteld luidende: „De Kamer, voor alsnog niet overtuigd dat de door de Regering van Nederlandsch-Indië beoogde belastinghervorming, voor zooveel daarvan blijkt uit de door haar overgelegde ontwerpen en medegeelde plannen, doeltreffend zijn zou, gaat over tot de orde van den dag“.

En tegelijkertijd had de heer De Bruyn Kops een amendement voorgesteld, de strekking hebbende om, ten aanzien der geslachten en bedrijfsbelasting de oude heffing van 1884 in stand te houden en dus ook de nieuwe belastingen onmogelijk te maken.

In zijn toelichting der motie verklaarde de heer Kenchenius, dat zijn bezwaren tegen de heffing der nieuwe belastingen waren blijven bestaan, en zette hij die nog eenigszins in bijzonderheden uiteen, maar toch was zijn kennis voor 't oogenblik onvoldoende, om zonder eenige tegenspraak de heffing der belastingen toe te staan en dus de verantwoordelijkheid er voor te dragen. De belastingen waren laat bekend geworden en onvoldoende in Indië onderzocht en nu mocht het waar zijn, dat volgens het Regeringsreglement alleen de Gouv.-Generaal recht had belasting-verordeningen uit tevaardigen, de Comptabiliteitswet (art. 19) kan niet anders betekenen, dan aan de Vertegenwoordiging het recht toe te kennen te oordeelen over de invoering van die belastingen of belastingwijzigingen. Bij voorbaat voegde hij er bij — een verklaring ook door den heer De Bruyn Kops afgelegd — dat geen wantrouwen aan het voorstel ten grondslag lag.

Van verschillende zijden, namelijk door de heeren Gratama, Van Gennep, Van der Hoeven en Reijl werden nu motie en amendement bestreden. Motie en amendement waren ondoeltreffend, want zelfs al werden er middelen uit de wet gelicht, had de Indische Regering toch het recht de belastingen te heffen. Door een uitspraak uit te lokken van de Kamer over Indische belastingen, zou men feitelijk die belastingen vaststellen bij de wet, wat met het Regeringsreglement stried. Men kon eischen of verklaren de wenschelijkheid, dat voortaan Indische belastingen bij de wet werden vastgesteld, maar men kon daarop niet vooruitloopen. Het belastingrecht der Indische Regering kon niet bij de begroting door de Kamer worden inderkort. Daarbij, welke gevolgen zou de aanneming hebben. Men zou een schok toebrengen aan het prestige van den Gouv.-Gen. Van Rees, die geen dag langer zou kunnen aanblijven, en waarschijnlijk zou ook de Regering hier zich niet kunnen neerleggen bij de aanneming.

Al deze bezwaren werden versterkt door de Ministers van Koloniën en Binnenlandsche Zaken. De eerste wees er nog op, dat in de dagzitting de uitgaven, waaronder de perceptiekosten voor de nieuwe belastingen reeds waren aangenomen, dat het onderzoek in Indië behoorlijk was geschied, dat de belastingen niet drukkend of onbillijk waren voor Chinezen of Inlanders, en de Premier verklaarde, dat, welke bedoeling ook aan de motie werd toegerekend, de Regering haar niet kon aannemen. Het weigeren van middelen om de begroting uit te voeren, zou een onherstelbaren schok geven aan de Regering. De Regering was volstrekt homogeen

in dit opzicht, dat zij de voorstellen onaanneemelijk achtte, en te ernstiger waarschuwde hij tegen aanneming der motie.

De heeren De Savornin Lohman en Kenchenius hielden onwankelbaar vol, dat de motie geen het minste wantrouwen bedoelde, dat zij alleen het recht hoog wilde houden van de Kamer, om niet onbeperkt belastingen toe te staan, die zij nog niet in staat was voldoende te beoordeelen. Dat de perceptiekosten aangenomen waren deed niets af, het was de zaak der Regering te weten wat zij doen moest, maar de leden haidden het recht te eischen, volledige kennis van zaken, en die misten ze ten aanzien der belastingen. Het recht der Kamer, om over de middelen te beslissen, was overigens onaanstaafbaar.

Dit gaven de heeren Van der Kaay en De Bruyn Kops hem volmondig toe, doch de laatste trok na de waarschuwing der Regering zijn amendement in, wat de voorstellers der motie niet verkozen.

De motie werd alsnu verworpen met 54 tegen 22 stemmen.

Tegen stemden nitsluitend de antirevolutionaire leden (alleen de heer van Asch van Wijck was in de avondzitting niet tegenwoordig).

De Middelenwet zelf werd nu aangenomen met 69 tegen 6 stemmen (die van de heeren Van Gennep, Kiehlstra, van der Kaay, Cremer, Liefstijnck, de Bruyn Kops en W. K. van Deden).

De Indische begroting is alzoo afgehandeld.

Heden de Surinaamsche en andere begrotingen.

Kustwacht.

De Regering heeft een verhooging voorgedragen van Hoofdstuk VI (Marine) der Staatsbegroting voor 1885.

Het vergaen op onze kust van schepen aan welke tengevolge van een bestaande leemte in ons reddingwezen geene of geen tijdige hulp kon worden verleend, zij 't ook tot redding der bemanningen, heeft eenige Nederlandsche Staatsburgers bewogen deze aangelegenheid in overweging te nemen en te rade te gaan hoe daarin verandering ware te brengen. De uitkomst dezer overwegingen is nedergelegd in eenen aan de ministers van Marine en W. H. en N. gericht adres, waarin de wenschelijkheid tot instelling eener kustwacht wordt betoogd. De Regering, het initiatief der adressanten waardeurende, heeft zich met de in dit adres opgenomen beschouwingen, over 't geheel wel kunnen vereenigen, doch zij heeft zich afgevraagd of in deze tijden van financiële spanning voor het beoogde doel geldelijke offers van den Staat mochten worden verlangd. Zij heeft gemeend die vraag bevestigend te moeten beantwoorden. Het komt haar voor, dat adressanten terecht den dienst der kustwacht wenschon verbonden te zien aan dien der kustverlichting als de meest bereikbare en doeltreffende en de minst kostbare oplossing van het vraagstuk der kustbewaking, terwijl ook het door hen vermeld, namelijk dat kustwacht in tijd van oorlog zal kunnen dienst doen als uitkijk naar den vijand, niet zonder gewicht is. De Regering meent voorts, dat de uitgave niet zoo belangrijk is of zij is mogelijk, reeds met het oog op internationale, zedelijke verplichtingen, maar in elk geval op gronden van wenschelijkheid, ook thans te rechtvaardigen.

Aan de Tweede Kamer is het volgende adres verzonden voorzien, van tal van handteekeningen van handelsfirma's.

Aan de Leden der Staten-Generaal.

Geven met verschuldigen eerbied te kennen de ondergeteekenden, allen zich als inzenders op de a. s. Antwerpsche Tentoonstelling aangemeld hebbende, dat zij kennis genomen hebben van het adres in dato 17 Dec. door de Directie van de Naaml. Vennootschap Nederlandsch Handels Museum aan U Hoog Edelmoedigen aangeboden, en daarmede hunne volle instemming betuigen.

Redenen waarom zij UHEM. eerbiedig verzoeken, het in dat adres vervatte verzoek in te willigen.

Na afstemming in de Tweede Kamer van het subsidie voor de aanstaande tentoonstelling te Antwerpen, wenscht het Comité tot vestiging eener Centrale Vereniging van Nederlandsche Industrieelen een poging te doen, om de nadeelige gevolgen der stemming van de Nederlandsche Nijverheid af te wenden.

Tot dat einde noodigt het comité alle industrieelen in Nederland uit, om op Dinsdag 23 December, namiddags te 2 ure, bijeen te komen in een der bovenzalen van het lokaal Krasmopolky te Amsterdam, ter behandeling van: 1. de statuten der vereniging; 2. de benoeming van het bestuur; 3. de belangen der Nederlandsche industrie met betrekking tot de aanstaande tentoonstelling te Antwerpen.

BUIKSLOOT.

Deze gemeente heeft door het jongste proces in zake de Unie-collecte een treurige bekendheid verkregen.

De vrienden van de school met den Bijbel worden daar tegengewerkt door een gemeente-verordening, die hun verbiedt gaven voor hun school, voor de school die zij liefhebben, te vragen. Reeds twee jaar geleden werd het plan geopperd, in Buiksloot een school met den Bijbel op te richten, maar de gaven kwamen niet in rijken overvloed bijeen, en na verloop van

